

601 19. Jan. 1886: 1. Beh. af Lovf. om Till. til Danmarks Riges gennemførte Grundlov. 602

som ere saa grebne af Spilleraseriet, at naar de komme til Kjøbenhavn paa visse Tider af Aaret og mødes med gode Venner, spille de bort deres Godser og Formue. Det er meget sørgeligt, hvis det er Tilfældet. Dog lad dem spille, saa længe de kun spille om deres egne Sager. Men hvis de ville spille op med det danske Folks hurt erhvervede Millioner, skulle de ikke have Lov dertil. Det, vi trænge til, er ikke at faae Ansvarssølelsen udblettet eller at faae det danske Folk til at tage sit Ansvar lige saa let, som den nuværende Regjering tager sit. Det gjælder tværtimod om at faae Ansvarssølelsen stærket i det danske Folk, at faae den stærket baade op ad til og ned ad til, saa vi faae et Folk, der ikke i dette Dieblit lade sig lokke af Tidens Pinagtighed til at bortgive den Ret, som det har faaet, til selv at være medbestemmende over sin Skæbne og give det Hele i Tilfældets Haand, og en Regjering, der ikke blot føler sit Ansvar overfor sine Venner i Landsthinget og Rigretten, men som ogsaa føler sit Ansvar overfor den offentlige Mening i Landet og sit Ansvar overfor den Grundlov, den har Lovet at holde. Det gjælder om, at faae en ansvarlig Regjering og ikke om at faae et uansvarligt Folk, saaledes som Ministeriets Forslag gaar ud paa.

Første Viceformand (Høgskbro):

Naar det ærede Medlem bebrejdede Ministeriet, at det ikke vilde forstaa Folkethingets Mening, og indirekte, at det ikke ærlig vilde opfylde sine Løfter, gik han videre, end det kan tilfredes.

Thomsen: Naar man gennemgaar de Udtalelser, som ere faldne her i Salen med Hensyn til det foreliggende Forslag, turde man betragte det Foredrag, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Hollstein) holdt, som det Hovedforedrag, gennem hvilket Thingets Mening om det foreliggende Forslag skulde udtrykkes. Jeg betragter det saaledes, dels af Hensyn til det paagjældende Foredrags Længde og Indhold og dels, fordi der deri tillige er antydet en bestemt Konklusion med Hensyn til Behandlingsmaaden af Lovforslaget, den nemlig, at Lovforslaget forkastes. Da jeg for mit Vedkommende meget maatte ønske, at

saamtligge tre Grundlovsændringer, som ere forelagte Thinget, maatte blive behandlede og alle i Forening henvisse til et Udvalg, er det naturligt, at jeg beklager det Forslag, som det ærede Medlem har fremsat om, at det foreliggende Forslag skal forkastes. Jeg beklager det særlig, fordi jeg tror, at det Forslag, som den høitæredede Regjering har fremsat, lettest kan tages til Udgangspunkt for Noget, hvorigjennem der kunde staves en Overenskomst mellem de to Thing, og jeg betragter det det blandt Andet ogsaa af den Grund som egnet til at være Udgangspunkt, at det særlig har koncentreret al Ting paa Løsningen af det, som for Dieblittet er det egentlig brændende Punkt, nemlig Spørgsmaalet om provisoriske Finantslove. Men jeg betragter det ikke mindre som beklageligt, dersom Thinget vilde følge det Forslag, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds fremsatte, navnlig af Hensyn til de Motiver, hvormed han begrundede det. Det ærede Medlem udhævede i sit Foredrag, at han fandt det urigtigt, at Regjeringen havde betegnet det som noget Nødvendigt; at der i Dieblittet skulde foretages en Grundlovsforandring. Jeg har nu ikke i Ministeriets Motivering fundet en saadan Paastand; havde den staaet der, vilde jeg for mit Vedkommende have erkjendt, at det maatte siges, at en Grundlovsforandring for at bringe os ud af den nuværende Konflikt er ikke ubetinget nødvendig, om den end efter min Mening under visse Forudsætninger er nødvendig. Den er nødvendig under den Forudsætning, at Folkethinget, saaledes som vi Alle vide Tilfældet er, har gjort Stride, og naar Folkethinget ikke vil forhandle og staffe Overenskomst med det andet Thing, og naar det heller ikke vil staffe Spørgsmaalet om, hvorvidt provisoriske Finantslove ere lovlige eller ikke, ud af Verden ved en Rigsretsdom, saa bliver det nødvendigt, at faae en Grundlovsforandring hvis man overhovedet ikke ønsker, at der skal komme en Gjentagelse af lignende Forhold, at altsaa det samme Tilfælde som nu maatte indtræde. Den høie Regjering har ved Forelæggelsen af dette Lovforslag vist, at den ikke ønsker, at Saadant skal gjentages. Jeg tror, det ærede Medlem fra Nørresundby (Suel) har misforstaaet Regjeringens Stilling, naar han i Fremsettelsen af Forslaget